

СИЛАБУС
з навчальної дисципліни
«Економіка та бізнес»

№	Назва поля	Детальний контент, коментарі
1	Назва факультету	Комп'ютерних наук
2	Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
3	Код і назва спеціальності	186 Видавництво та поліграфія
4	Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Видавничо-поліграфічна справа»
5	Назва дисципліни	Економіка та бізнес
6	Кількість ЄКТС кредитів	3
7	Структура дисципліни (розподіл за видами та годинами навчання)	Лекції – 18 годин, практичні заняття – 18 годин, самостійна робота – 48 годин, консультації – 6 годин. Семестровий контроль – залік
8	Графік вивчення дисципліни	Рік навчання – 4, семестр – 8
9	Передумови для вивчення дисципліни	Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше: Вступ до спеціальності, Основи технології поліграфічного виробництва
10	Анотація дисципліни	<p style="text-align: center;"><i>Лекції</i></p> <p>Змістовий модуль I. Підприємство як суб'єкт господарювання та його ресурсний потенціал Тема 1. Організаційно-правові засади діяльності суб'єктів господарювання. Тема 2. Капітал і основні засоби. Тема 3. Оборотні засоби підприємства. Тема 4. Техніко-технологічна база виробництва.</p> <p>Змістовий модуль II. Трудові ресурси підприємства та оплата праці Тема 5. Персонал підприємства. Тема 6. Оплата праці.</p> <p>Змістовий модуль III. Витрати та фінансово-економічні результати діяльності підприємства Тема 7. Витрати виробництва та механізм ціноутворення. Тема 8. Фінансово-економічні результати і ефективність діяльності підприємства. Тема 9. Планування і прогнозування господарської діяльності підприємства.</p> <p style="text-align: center;"><i>Практичні заняття</i></p> <p>Тема 1. Структура основних засобів підприємства. Розрахунок амортизаційних відрахувань. Оцінка ефективності використання основних засобів підприємства. Тема 2. Оборотні засоби підприємства. Нормування оборотних коштів. Оцінка ефективності використання оборотних засобів. Тема 3. Техніко-технологічна база виробництва. Виробнича потужність підприємства. Тема 4. Планування чисельності персоналу підприємства. Трудомісткість. Тема 5. Розрахунок планової калькуляції собівартості продукції та основних техніко-економічних показників</p>

		<p>діяльності підприємства. Тема 6. Визначення беззбитковості виробництва. Тема 7. Розробка фінансового плану діяльності підприємства.</p> <p style="text-align: center;">Самостійна робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчення конспекту лекцій. 2. Підготовка до практичних занять. 3. Вивчення додаткових тем за літературними джерелами: <ul style="list-style-type: none"> – Інвестиційно-інноваційна діяльність підприємства; – Управління підприємством. Типи організаційних структур управління; – Економічна безпека бізнесу; – Виробництво, якість і конкурентоспроможність продукції; – Виробнича і соціальна інфраструктура; – Організація виробництва; – Банкрутство і санація підприємства. 4. Виконання індивідуальних завдань. 5. Підсумкове тестування
	Компетентності, знання, вміння, розуміння, якими оволодіє здобувач вищої освіти в процесі навчання	<p style="text-align: center;">Інтегральна компетентність</p> <p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання і практичні проблеми професійної діяльності у видавництві та поліграфії або у процесі навчання, що передбачає застосування теоретичних основ природничих, гуманітарних, соціальних наук, методів інформаційних технологій, теорій, методів і засобів проектування, виготовлення, розповсюдження всіх видів виробів видавництва та поліграфії й характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p style="text-align: center;">Загальні компетентності (ЗК)</p> <p>ЗК-4. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p style="text-align: center;">Спеціальні (фахові) компетентності (СК)</p> <p>СК-6. Здатність враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні, правові та комерційні чинники, що впливають на реалізацію технічних рішень у видавництві та поліграфії.</p> <p>СК-15. Здатність виявляти попит на видавничу та поліграфічну продукцію і оцінювати кон'юнктуру її ринку, розраховувати рентабельність конкретного проекту; визначати параметри проєктованих видань; брати участь маркетингових заходах видавництва; працювати з клієнтською базою видавництва.</p>
12	Результати навчання здобувача вищої освіти	<p style="text-align: center;">Програмні результати навчання (ПРН)</p> <p>ПРН-01. Застосовувати теорії та методи математики, фізики, хімії, інженерних наук, економіки для розв'язання складних задач і практичних проблем видавництва і поліграфії.</p> <p>ПРН-15. Оцінювати виробничі і невиробничі витрати на забезпечення виробництва продукції видавництва і поліграфії.</p> <p>ПРН-24. Виконувати сегментування ринку поліграфічної продукції, давати оцінку конкурентоспроможності товару,</p>

		розумітися на маркетингових комунікаціях, розроблювати план маркетингу та план рекламної діяльності поліграфічного підприємства або видавництва, використовувати основні канали та носії рекламної інформації
13	Система оцінювання відповідно до кожного завдання для складання заліку	<p>Система оцінювання успішності здобувачів вищої освіти з дисципліни передбачає поточний та семестровий контроль.</p> <p>Поточний контроль здійснюється під час проведення різних видів навчальних занять і має на меті перевірку рівня знань здобувачів вищої освіти з відповідної дисципліни. Проведення поточного контролю здійснюється під час навчальних занять, а оцінювання успішності здобувачів вищої освіти визначається робочою програмою навчальної дисципліни (РПНД). Види поточного контролю визначаються даною РПНД.</p> <p>Підсумковий контроль – контрольні заходи, що передбачають встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою результатів навчання вимогам освітньої програми у частині відповідного освітнього компонента.</p> <p>Підсумковий контроль з даної дисципліни проводиться у формі заліку.</p> <p>Контрольний захід у формі заліку полягає в оцінюванні засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на підставі результатів поточного контролю та передбачає підведення підсумків протягом першого тижня екзаменаційної сесії за розкладом.</p> <p>Присутність здобувача вищої освіти на контрольному заході у формі заліку не є обов'язковою.</p> <p>Здобувач вищої освіти отримує позитивну оцінку на заліку за умови виконання всіх видів робіт, передбачених РПНД, та за наявності оцінок за кожен вид робіт, що не менше відповідного встановленого мінімального бала.</p> <p>Підсумковий контроль з дисципліни у формі заліку оцінюється кількістю балів, отриманих здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточного контролю протягом семестру за 100-бальною шкалою:</p> $O_d = 0,6 \cdot O_{\text{сем}} + P \cdot O_{\text{сем}},$ <p>де O_d – підсумкова оцінка з дисципліни в семестрі; $O_{\text{сем}}$ – сумарна кількість балів, отриманих здобувачем вищої освіти протягом семестру (від 1 до 100 балів), що визначається за формулою:</p> $O_{\text{сем}} = \sum O_i,$ <p>де O_i – кількість балів з i-го контрольного заходу поточного контролю дисципліни;</p> <p>P – ознака виконання всіх видів робіт: $P=0,4$, якщо виконані всі види робіт з позитивною оцінкою, $P=0$ – в іншому випадку (за відсутності позитивної оцінки хоча б з одного поточного контрольного заходу з дисципліни, передбаченого РПНД).</p> <p>Рейтингова оцінка з дисципліни складається з суми балів, набраних здобувачем вищої освіти протягом семестру (від</p>

		<p>0 до 100 балів).</p> <p>Оцінювання навчальних досягнень здобувачів з дисципліни здійснюється за національною шкалою (зараховано, незараховано), 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E, FX, F)</p>
14	Якість освітнього процесу	<p>Політика академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти у ХНУРЕ передбачає систему заходів щодо дотримання вимог до виконання письмових робіт із наголошенням на принципах самостійності, коректного використання інформації з інших джерел та уникання плагіату, а також правил опису джерел та оформлення цитувань.</p> <p>Під час викладання дисципліни використовуються кращі практики на основі інтеграції сучасних наукових досягнень і знань.</p> <p>Перегляд та оновлення змістовного контенту навчальної дисципліни відбувається за ініціативою лектора з урахуванням наукових інтересів здобувачів вищої освіти, результатів опитування всіх учасників освітнього процесу; обговорюється на засіданнях кафедри та схвалюється гарантом освітньо-професійної програми</p>
15	Методичне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Комплекс навчально-методичного забезпечення з дисципліни «Економіка та бізнес» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності G20 Видавництво та поліграфія освітньо-професійної програми «Видавничо-поліграфічна справа» всіх форм здобуття освіти / Упоряд. Т. В. Полозова. Електронне видання. Харків: ХНУРЕ, 2025. 382 с. pdf. 2. Конспект лекцій з дисципліни «Економіка та бізнес» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності G20 Видавництво та поліграфія освітньо-професійної програми «Видавничо-поліграфічна справа» всіх форм здобуття освіти / Упоряд. Т. В. Полозова. Електронне видання. Харків: ХНУРЕ, 2025. 120 с. 3. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Економіка та бізнес» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності G20 «Видавництво та поліграфія» освітньо-професійної програми «Видавничо-поліграфічна справа» всіх форм здобуття освіти / Упоряд. Т.В. Полозова. Електронне видання. Харків: ХНУРЕ, 2025. 120 с. 4. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Економіка та бізнес» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності G20 Видавництво та поліграфія освітньо-професійної програми «Видавничо-поліграфічна справа» всіх форм здобуття освіти / Упоряд. Т. В. Полозова. Електронне видання. Харків: ХНУРЕ, 2025. 52 с. 5. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Економіка та бізнес» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності G20 «Видавництво та поліграфія»

		<p>освітньо-професійної програми «Видавничо-поліграфічна справа» всіх форм здобуття освіти / Упоряд. Т. В. Полозова. Електронне видання. Харків: ХНУРЕ, 2025. 20 с.</p> <p>6. Ангелко І. В. Економіка та бізнес: практикум; Нац. ун-т «Львів. Політехніка», Навч.-наук. ін-т простор. планування та перспект. технологій. Львів: Львівська політехніка, 2023. 103 с.</p> <p>7. Економіка та бізнес-інновації : підручник / [Л. Г. Мельник та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. Л. Г. Мельника, д-ра екон. наук, проф. О. І. Карінцевої. Суми : Університетська книга, 2023. 700 с.</p> <p>8. Мікроекономіка і основи бізнесу : навч. посіб. для студентів спец. 051 «Економіка», 071 «Облік і оподаткування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», 292 «Міжнародні економічні відносини» / [Ф. В. Абрамов та ін.] ; за ред. Н. Б. Решетняк ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2023. 267 с.</p> <p>9. Петруня Ю. Є., Задоя А. О. Економіка: базовий курс. Навчальний посібник [Електронне видання]. [6-те вид., переробл. і доп.]. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2023. 265 с.</p> <p>10. Петруня Ю. Є., Петруня В. Ю. Маркетинг : навч. посіб. ; Ун-т мит. справи та фінансів. 4-те вид., перероб. і допов. Дніпро : Ун-т мит. справи та фінансів, 2024. 360 с.</p> <p>11. Pindyck R. S., Rubinfeld D. L. Microeconomics. Global Edition. Ninth Edition. Harlow: Pearson Education, 2017. 768 с.</p>
16	Розробник силабусу	<p>Доктор економічних наук, професор Полозова Тетяна Василівна. e-mail: tetiana.polozova@nure.ua</p>